

Tips om kompostering av latrin eller slam

Om man vill kompostera latrin eller slam från slamavskiljare, med eller utan ansluten wc, ska man lämna in en ansökan till miljö- och byggnadsnämnden i Säffle kommun. Ansökningsblankett för *omhändertagande av latrin i egen förmultningsanläggning* finns att hämta på kommunens hemsida, www.saffle.se, eller på miljö och byggs kontor på Järnvägsgatan 9, Säffle.

Det egna omhändertagandet av latrin eller slam måste ske under sådana former att olägenhet för människors hälsa eller miljön undviks.

Kompost för latrin eller slam

Kompostering av latrin eller slam sker i isolerade behållare. Bottnarna och locken måste vara absolut täta för att inte riskera förorena grundvatten. Behållarna ska vara ventilerade med insektsnät i övre delen, strax under locket eller ha annan liknande utformning. Det behövs god syretillförsel för att nedbrytningen ska fungera på ett bra sätt och även för att undvika luktolägenheter. Det är också viktigt att behållarna är skadedjurssäkra för att garantera att möss, fåglar etc. inte ska komma åt kompostmassan.

Latrin/slam ska förvaras i komposten i minst 6 månader, helst 12 månader för att minimera smittorisken, och under tiden får inte något nytt latrin/slam tillföras. Det är därför vanligen nödvändigt att ha två behållare, en vilande och en aktiv, påfyllningsbar kompost. Hur stora behållarna bör vara beror på hushållets storlek och vad som ska komposteras.

Det finns färdiga trä- eller plastbehållare för kompostering av latrin/slam att köpa. Man kan också använda cementringar med gjuten botten eller själv bygga trälådor med tät botten och lock av armerad plast, plåt, tjock gummiduk eller annat tätt och tåligt material. Locket ska gå ut över behållarens övre kant för att inte läcka in nederbörd.

Ett tättslutande kärl för strömedel är praktiskt att ha i anslutning till komposten. Exempel på strömedel är barkmull, flis, torvströ/torvmull, torra löv/barr, färdig kompostjord, grovt sågspån (inte från impregnerat virke), kutterspån från obehandlat trä eller hackad hö/halm.

Placering av kompostbehållare

Kompostbehållare bör placeras i skuggan av ett träd eller buskar för att undvika uttorkning på grund av solljus och/eller vind. Trots täta bottnar/lock måste placering ske på betryggande avstånd till vattentäkter samt angränsande fastigheter. Om behållare placeras närmare fastighetsgränsen än fem meter krävs skriftligt grannyttrande.

En lyckad kompostering av latrin/slam

För att lyckas med din kompostering av latrin/slam behövs följande:

- Två isolerade och skadedjurssäkra kompostbehållare i lagom storlek med tät botten/lock samt med lämplig ventilering
- En startbädd med ett 15 cm tjockt strölager i botten.
- Ett blandat finfördelat material med ett bra förhållande mellan energi och protein. Samkompostera därför gärna latrinet/slammet med hushålls- och trädgårdsavfall.
- En fuktighet på 50-60 %, ungefär som en urvriden disktrasa.
 - För fuktigt – tillsätt strö.
 - För torrt – vattna försiktigt.
- God syretillförsel – trädgårdsavfall och omrörning av komposten då och då håller komposten luftig.
- En temperatur på 40-55 grader – en kompost med fart i kan det ånga om.

Även om allt detta inte är helt uppfyllt, kommer komposteringsprocessen att komma igång, det tar bara lite längre tid innan den blir ”färdig”.

För att få en lagom blandning är det en fördel att inte tillföra för mycket latrin/slam i taget, dimensioneringen av komposten är därför viktig. Man ska lägga latrinet i mitten av komposten och täcka över med strömedel för bästa funktion.

Slutprodukten från en väl fungerande kompostering är jordliknande och utan obehaglig lukt. Detta jordförbättringsmedel är mycket näringsrikt (aningen mindre näring om det enbart gäller bdt-slam och hushållsavfall) och behöver blandas ut med ett mindre näringsrikt material vid nyplantering av växter.

Det färdiga kompostmaterialet bör i första hand användas som gödselmedel för prydnadsväxter och inte användas till grönsaker som äts råa.

Lycka till med din kompostering av latrin/slam!

